

Програма

Благодарим Ви, че не забравихте да изключите мобилния си телефон!

1 ЧАСТ

ЛУДВИГ ВАН БЕТХОВЕН (1770 – 1827)

Соната за пиано и виолончело
оп. 69 No. 3 ла мажор
Алегро
Скерцо
Адажио-Алегро виваче

(пауза 15 минути)

2 ЧАСТ

ГЕОРГ ФРИДРИХ ХЕНДЕЛ (1685 – 1759)

Соната в сол минор
Граве
Алегро
Сарабанда - Ларго
Алегро

ЗОЛТАН КОДАЙ (1882 – 1967)

Адажио

ДИМИТРИС ГУЗНОС "Маратонската битка"

Животът и творчеството на гения - страдалец ЛУДВИГ ВАН БЕТХОВЕН е повратна точка в историята на музиката. Неговият стил изграден върху естетическите основи на Й. Хайдн и В.А. Моцарт рязко сменя посланието, което тогава е имала класическата музика. Това послание под напора на житейската трагедия съпътстваща Бетховен през целия му живот става по лично, а съдържанието на музиката все по-субективно. Хайдн и Моцарт винаги са успявали да запазят определена дистанция между събитията в живота им и музиката. Така например не би било лесно да се направи връзка между творбите на Моцарт и трудностите, които са вгърчавали битието му. Обратно, при Бетховен и композиторите след него творческите пориви винаги минават през перипетиите на личния им живот. Освободени от настояществото на меценатите, музикантите вече ще работят изцяло според собствените си импулси. Те вече творят за себе си, а не за да изпълнят нечия поръчка или да задоволят нечий вкус. Така от Бетховен започва самотата на твореца, който почти винаги е неразбран от публиката и който не се нуждае непременно от одобрението на слушателите си за да композира.

Виолончеловите сонати заемат сравнително скромно място в общата маса камерно-инструментално творчество на Бетховен. Но те са изключително интересни, защото то отразяват творческата еволюция на автора им от сонати в Хайдн-Моцартов стил до сонатите от 1815 г., където философската вгълбеност на музиката е в съприкосновение с посланията на последните квартети.

Известно е че от юношеските си години Бетховен се е интересувал от струнно-лъковите инструменти. В младостта си той е работил като виолист в придворния оркестър на родния си град Бон, а в зрелите си години сериозно се е занимал със свирене на цигулка под ръководството на своя приятел Игнатс Шупанинг (Шупанинг е бил ръководител на знаменит квартет във Виена в началото на 19 век и превъзходно е изпълнявал много камерни произведения на Бетховен). Бетховен старателно е съхранявал в дома си великолепно виолончело, изработка на Гварнери, подарено му от принц княз Лобковиц и ако съдим по виолончеловите му произведения прилежно е изучавал техническите и изразителните възможности на този инструмент.

СОНАТАТА ЗА ПИАНО И ВИОЛОНЧЕЛО ОП. 69 No. 3 в ла мажор е написана през 1807 г. Успоредно с нея по това време Бетховен е работил и върху

шестата си пасторална симфония. Но докато в симфонията композиторът фиксира радостни впечатления от красотата на природата, във виолончеловата соната преобладава самовгълбението и философски размисъл достигащ до трогателно смирение.

***

ГЕОРГ ФРИДРИХ ХЕНДЕЛ е роден през 1685 г. в Хале. Баща му придворен бръснар е бил интересен човек. Най-напред имал брак с 10 г. по-възрастна от него вдовица. След нейната смърт се жени за 30 г. помлада от него жена. Когато Георг Фридрих се ражда баща му бил вече на 64 г! Нито в рода на майката, нито на бащата е имало някога музикант. Бъдещият композитор от рано показва музикални заложби, но баща му искал да стане юрист и му забранява да се занимава с музика. Хендел бързо се научава да свири на орган, цигулка и обой, като обоят става негов любим инструмент. След смъртта на баща си, през 1697 г. в знак на уважение към паметта му, Хендел записва право в университета в родния си град. През 1703 г. заминава, в Хамбург и се сближава с видния композитор, диригент, органист, певец, музикален писател, теоретик и публицист ЙОХАН МАТЕЗОН (1681-1764 г.). Скоро двамата влизат в конкурентни отношения. Все по-честите конфликти помежду им накрая завършват с дуел на градския площад. Там 20 годишния Хендел по щастлива случайност спасява живота си. Скоро обаче те се помиряват и след години Матезон става първият биограф на Хендел.

Не след дълго се появява нов конфликт. Оперните успехи на Хендел събуждат завист и ревност едва 20 годишният директор на Хамбургската опера Рихард Кайзер. Извънредно талантив и плодовит композитор, но твърде непочтен човек. Кайзер с интриги успява да принуди Хендел да напусне Хамбург.

В края на 1706 г. Хендел е вече в Италия и през 1706 г. в Рим се запознава с Арканджело Корели. Корели въвежда младия си колега в римския културен клуб на писателите, поетите и музикантите наречен Аркадия. След Италия Хендел става музикален директор в Хановер (Германия), а когато хановерският владетел се възкачва на английския престол под името Георг I, Хендел пристига с него в Англия. В Лондон Хендел е музикален предприемач, написва най-хубавите си произведения, преживява най-големите си триумфи и разочарования. В края на живота си се ражда на изключително обществено признание и заживява напълно обезпечен. През 1751 г. ослепява и прекарва последните си 7 години в тъмнина. Умира на